

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer

Helse- og omsorgskomiteen
Stortinget

Oslo 20.oktober 2017

Høring om statsbudsjettet 2018 – skriftlig innspill fra Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon er en fag- og ruspolitisk interesseorganisasjon. Fagrådet arbeider for å sikre rusfeltet best mulige organisatoriske, faglige og ressursmessige betingelser. Fagrådet har **127 medlemsorganisasjoner** som har mer enn 170 underliggende virksomheter. Fagrådet er landets klart største paraplyorganisasjon innenfor rus og psykisk helse.

Fagrådet er glad for at regjeringen fremdeles ønsker å prioritere psykisk helse og rusfeltet, og har dette som et av tre sentrale mål for helsepolitikken. **Årets budsjett har imidlertid mindre vekst innenfor rusfeltet enn tidligere år.** Fagrådet undrer seg på hvorfor. For å nå målet på 2,4 milliarder til kommunalt rusarbeid i Opptappingsplanen for rusfeltet må det i 2019 og 2020 tilføres ca 600 millioner i året. Det hadde vært klokere med en jevn vekst slik Fagrådet ser det.

Regjeringen ønsker å videreføre den «gylne regel» om større prosentvis vekst i psykisk helse og Tverrfaglig Spesialisert Behandling (TSB) på helseregionnivå. Det gjelder både i aktivitet og ressurser. **Opplevelsen ute i de lokale helseforetakene er noe annerledes** og selv om regjeringen skriver at den «stort sett blitt innfridd» innenfor TSB så gjelder det bare for Helse Sør-Øst. De andre foretakene henger noe etter. Tverrfaglig Spesialisert Rusbehandling må sikres større vekst enn somatikk.

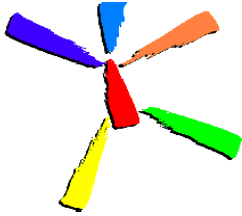
Fagrådet har de senere år vært opptatt av å sikre Hepatitt C behandling til tidligere og nåværende rusavhengige. Fagrådet mener komiteen **bør sende sterke føringer til HOD** om at dette området må prioriteres i helseforetakene. Leverskader er en av de viktigste årsakene til at levealderen er mer enn 20 år lavere for rusavhengige enn for gjennomsnittet i befolkningen.

Opptappingsplanen for rusfeltet er en viktig satsning på rusarbeid i kommunene. Det gis som frie midler med føringer over Kommunaldepartementet budsjett men vies stor plass i Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Fagrådet har hele perioden vært skeptisk at midlene gis som frie midler. Den enkle begrunnelsen er at flere kommuner ikke bruker alle pengene til formålet. Dette er nå bekreftet av en rapport fra Telemarksforskning.

<http://www.ks.no/contentassets/3f9a3ddbea3d4d3d8bc1f0e018e7c1ee/rapport---frie-midler-med-foringer.pdf>

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www.rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer

Flere kommuner er helt tydelig på at de ikke bruker midlene slik de er tenkt, f.eks Trondheim kommune og Oslo kommune. Fagrådet har tidligere tatt til orde for at **midlene øremerkes** slik de ble gjort i Opptrappingsplanen for psykisk helse. Der ble det kommunale selvstyret delvis ivaretatt ved at kommunene selv prioriterte hvor innenfor psykisk helse de ønsket å bruke pengene og rapporterte i etterkant. For Fagrådet er det en gåte hvordan en tenker at rusfeltet vil bli prioritert tilstrekkelig når regjeringen selv har brukt betegnelser som å sitte nederst ved bordet. **Hvilke signaler sender statlige myndigheter til kommuner som ikke bruker pengene til de formål de er tenkt til?**

Kommunene tilføres 300 mill kroner i frie midler, men det kuttet 40 mill i kap 765 tilskudd til ideelle og frivillige organisasjoner, som i samarbeid med kommuner tilbyr institusjons- og aktivitetstilbud for mennesker med rus- og/eller prostitusjonserfaringer. **Fagrådet ber om at dette forslaget til kutt reverseres.** Hvis det ikke er tilstrekkelig søkere må det ses på regelverket og ikke kutte.

Fagrådet er glad for at regjeringen har satt av 27 millioner for dekning av de historiske pensjonskostnadene for ideelle virksomheter i tråd med anbefalingene fra Hippe-utvalget fra 2016. Det er et helt nødvendig tiltak.

Etter fjorårets behandling i Helse- og omsorgskomiteen vedtok komiteen en styrking av tilskuddet til Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke fulgt opp dette i årets statsbudsjett. Actis, som er en tilsvarende paraplyorganisasjon med kun 31 medlemmer, er foreslått tildelt 14,7 mill kroner i kap 714 post 70. Fagrådet har mer enn fire ganger så mange medlemmer som Actis. Rådet for psykisk helse er foreslått tildelt 3,8 mill kroner i kap 765. Fagrådet fikk i 2017 3,050 mill kroner etter søknad til Helsedirektoratet kap 765 post 71.

Ut fra medlemstallene vil det vært naturlig at **Fagrådet får tilskudd tilsvarende Actis**, men vi skjønner at det i et budsjettår vil være noe krevende. Fagrådet ber Helse og omsorgskomiteen sørge for at Fagrådet gis et tilskudd på minimum 3,8 millioner (tilsvarende Rådet for psykisk helse) for 2018 med signaler om ytterligere vekst i senere budsjett.

Jan Gunnar Skoftedal
Leder
Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www.rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623